

Halkın Dili

İmtiyaz sahibi ve U. S. M.
Fuat Şahin Eriğin
İdarehanesi
Mitatpaşa caddesi No. 1
AYDIN
FIATI 3 KURUŞ

Sayı : 119

Pazardan Başka Hergün Çıkar Siyasî Gazete

Yıl : 1

B. M. MECLİSİ Toplandı

Bazı kanun lâyiha-
larını müzakere etti

Ankara 8 (a. a.) —
Büyük Millet Meclisi bu
gün Türkiye — Almanya
arasında ticarî mübade-
lelere mütedair 25 Tem-
muz 1940 tarihli hususî
anlaşmanın iki ay uzatıl-
ması hakkında teati olu-
nan notaların tatbikine
ve devlet memurları ay-
lıklarının tevhit ve tea-
dülüne dair 3656 sayılı
kanuna ek kanun lâyiha-
ları ile İstanbul üniversi-
tesinin umumî muvaze-
neye alınmasına dair o-
lan 3694 numaralı kanu-
na ek kanun lâyihasının
ikinci ve tabiiyet mua-
melâtından alınacak harç-
lara dair 1260 sayılı ka-
nunun 8 inci maddesinin
değiştirilmesine ve Yoz-
gat mebusu Sırrı İçözen'
ın bir kanun hakkındaki
kanunun birinci madde-
sinde yazılı birinci müd-
detinin uzatılmasına dair
kanun lâyihalarının bi-
rinci müzakere lerini
yaptı.

Vekiller heyeti Toplandı

Ankara 8 (a. a.) —
Vekiller heyeti bu gün
saat 16 da bir toplantı
yapmıştır.

Kilis kurtuluş yıl dönümünü kutladı

Kilis 8 (a. a.) —
Dün kurtuluşunun yir-
minci yıl dönümünü coş-
kun tezahüratla kutladı.

JAPONYA Amerikaya harp ilânı notasını verdi

Niyork 8 (a. a.) —
Tokyo radyosu Japonya
ile Amerika Birleşik dev-
letleri arasında harp hali
olduğunu bildirmiştir.

Muhasamat bu sabah
saat 6 da başlamıştır.

Japonyanın İngiltere
ve Birleşik devletlere
verdiği harp ilânı notası
gece saat 2 45 de neşre-
dirmiştir.

Amerikan Âyan azası harp ilânını kabul etti

Vaşington 8 (a. a.) —
Kongre Ruzveltin Japon-
yanın tecavuzu hakkın-
daki mesajını dinledikten
sonra harp ilânı hakkın-
da karar vermek üzere
2 meclis halinde toplan-
tısına devam etmiştir.

Âyan meclisi Japon-
yaya harp ilânını mevcut
82 âyan azasının ittifakı
ile tasvip eylemiştir. Mü-
messiller meclisi de harp
ilânını tasvip etti.

İNGİLTERE Japonyaya Harp ilân etti

Londra 8 (a. a.) —
İngiltere Japonyaya harp
ilân etti. Kanadada dahi
Japonya ile harp halinde
olduğunu bildirmiştir.

Avustralya Japonyaya harp açtı

Londra 8 (a. a.) —
Avustralya ve Yeni Zelan-
da kabineleri 24 saatten
beri toplantı halindedir.

Japonlar Malezyaya asker çıkardılar

Tokyo 8 (a. a.) —
Ordu genel kurmayının
resmen bildirdiğine göre
Japon kitaları Hongkon-
g'a hücum etmişlerdir.
Ordu ve donanma genel
kurmayının müşterek su-
rette bildirdiğine göre
Japon deniz ve kara kuv-
vetleri Malezya yarım
adasına bir çıkış hareketi
yapmaga muvaffak ol-
muşlardır.

Şanghaydaki imti- yazlı bölgeyi aldılar

Tokyo 8 (a. a.) —
Japon kitaları Şanghay-
daki imtiyazlı bölgeyi iş-
gal etmişlerdir. Şehirde
örfi idare ilân etmiş-
lerdir.

Amerikan adasını aldılar

Şanghay 8 (a. a.) —
Amerikaya ait Vahki a-
dasına Japon bayrağı
çekilmiştir.

Havayi ve Filipin

Adaları açıklarında şiddetli harp

Nevyork 8 (a. a.) —
Radyonun bildirdiğine
göre birleşik devletler
donanması Elharbur'dan
ayrılmıştır Bir NevYork
telgrafıda Elharbur açık-
larında 2 Amerikan ge-
misinin battığını ve di-
ger birindende imdat işa-
reti alındığını bildiriyor.
Amerikan bahriyesi dört
Japon deniz altısı ve bir
tayıre gemisi batırmış-
tır.

Rozveltin kâtibi düş-
man deniz altısı gemile-
rinin de Havayi adaları
açıklarında dolaştığını ve
Filipin adaları açıkların-
da bir deniz ve hava
muharebesinin olduğunu
bildirmiştir.

Japonlar Singapura asker çıkardılar

Singapur 8 (a. a.) —
Düşman Kemassine bir
ihraç hareketi yapmış ve
Ketaabbaru istikametinde
ilerlemiştir. Düşman
gemilerinden murekkep
bir filo Kemassine'nin
açıklarında görülmüştür.
Hudson tipindeki bir
tayyaremiz gemilerden
birine tam isabetler kay-
detmiştir.

Bu gemilerde yangın
çıktığı görülmüştür, aynı
tayyareler başka bir ge-
mide isabetler kaydetmiş-
lerdir. Burada sahilde
çok şiddetli bir muhare-
be ceryan olmaktadır.

Amerikan donanma

Ve ordusu ağır ka- yıplara uğradı

Bustos 8 (a. a.) —
Filedelfiya radyosunun
bildirdiğine göre Ruzvelt
gazetecilere Amerikan
donanma ve kara ordusu-
nun Navyide ağır kayıp-
lara uğradığını bildiriyor.

İngiliz elçisi

Japonyaya harp ilânını bildirdi

Stokholm 8 (a. a.) —
Tokyodaki İngiliz büyük
elçisi Japonyaya bir nota
vererek İngilterenin Ja-
ponyaya harp açtığını
resmen bildirmiştir.

GÜYAN

Reisi muzaheret edeceğini bildirdi

Havana 8 (a. a.) —
Reis Bahisha Güyanın
birleşik devletlere muza-
heret edeceğini bildir-
miştir. Diğer Amerikan
Cumhuriyetleri de Ame-
rika hükûmetine muza-
herette bulunacaklarına
dair mesajlar göndermiş-
lerdir.

ALMAN

Resmî tebliği

Berlin 8 (a. a.) —
Alman tebliği:

Doğuda harekâtın de-
vamı ve döğüşme tarzı
artık Rus kıyına bağlı
bulunmaktadır. Doğu cep-
hesinin geniş bölgeleri
üzerinde yalnız mevziî
harekât kaydediliyor.

Kırımın batı kıyıları
üzerinde düşmanın asker
çıkarma teşebbüsü önüne
geçilmiştir.

Leningrad'da düşman
çıkış teşebbüslerine boş
yere devam ediyor.

Amerikan - Japon

Donanmaları harba tutuştular

Tokyo 8 (a. a.) —
Batı Pasifikte büyük bir
deniz muharebesi başla-
mıştır. Amerikanın 38 bin
800 tonilatoluk Vezs Vir-
jinya zırhlısı batırılmış-
tır. Oklahama gemisi ya-
nar bir haldedir. Üç A-
merikan gemisine de isa-
betler kaydedilmiştir.

Nevyork

Belediye reisinin sözleri

Nevyork 8 (a. a.) —
Belediye reisi sükunetin
muhafaza edilmesini söy-
lemiş ve hükûmetin bü-
tün tedbirleri aldığını
temin etmiştir. Halk be-
yaz saray önünde Cüm-
hur reisliği kâtibinin her
beş dakikada bir okudu-
ğu hususî bültenleri din-
liyor.

Bayan Ruzvelt Diyorki

Nevyork 8 (a. a.) —
Bayan Ruzvelt (ne ile
karşılaştığımızı biliyoruz
ve buna karşı koymaga
hazırız) demiştir.

Yorgunluk nedir?

Yazan: Dr. Şadi GİRAY

— 4 —

Ak ciyerlerin ve kalbin sık ve kuvvetli çalışmasından nefeste bir tikanıklık, hafagan ve yürekte bin çarpıntı husule gelir.

Böbrekler idrarı bolca bolca ve sık sık atamazlarsa bu idrarın içerde kalmasını, birikinti yapmasını mucip oluyor, ki bu da hayatı tehlikeye koyar, görülüyorki, böbreklerinde vazifeleri çok mühimdir.

Vücudun sıkı ve mütemadî harekete geçmesi, çalışması esnasında eger kalp, ak ciyerler, böbrekler ve deri cihazlarının hepsi birden etlerin yardımına yetişemezlerse, vazifelerini iyi yapamazlarsa beden her tarafında derin bir yorgunluk, durgunluk hali baş gösterir.

Kalp iyi işleyemez olur, ak ciyerlerde kan toplanır kalır, bu kanın toplanmasından oralarda şişkinlik husule gelir ve bazanda kalbindurmasile insan ölür.

Buna halk arasında [QATLAMAK] derler. Eskiden bir müjdeyi ve ya muzafferiyeti yerine çabuk yetiştirmek için kullanılan sâiler arasında, eski tulumacılar ve köslü denilen kimseler arasında ve bazan fennî olmayan koşu musabakalarında bu çatlamak vuku buluyordu ve yahut bunun biraz daha hafifi sayılmak üzere yalnız etlerde sertlik, iştihatsızlık, hafif ateş, kırıklık, kesiklik ve ıztırap duyulur; bu da bir iki gün mutlak istirahatla vücutta toplanan zehirli maddeler böbreklerle harice atılır, atıldıkça o kimse de tabii hale doğru bir

eyileşme ve düzelme başlar.

Tabii zamanlarda böbrekler 33,5 gram üreyi «cevheri beyle» idrarla dışarıya çıkarırken yorgun olanlar iki gün zarfında 126 gram çıkarıyorlar.

Bu suretle, istirahatle yorgunluktan mütevellit vahim vaziyeti, içindeki muzir maddeleri dışarıya attıktan sonra eksiklerini yeniden toplayan ve yıpranan yerlerini yeniden tamir ve ıslah eden vücut yeni baştan çalışma kabiliyetini kazanıyor.

Bu bir iki gün istirahatı muhtaç olacak tarzda vukua gelen beden kırıklığına eskiden «in-hirafı mizaç» derlerdi, yani bir nevi hastalık gibi kabul olunurdu, halbuki bu yokardan beri tekrar tekrar anlattığım yorgunluğun neticesi olup muvakkat bir gevşeklik ve kırıklıktan ibarettir.

Unutmayalım ki, beden faaliyeti sırasında bağırsaklar da kâfi miktarda kansız kalarak usarelerini sızdıramıyacaklardır.

— Devam edecek —

japonlar

Siyama asker

Çıkardılar

Londra 8 (a. a.) — Japon kıtaları Siyamin cenup kıyısına asker çıkarmışlardır. Japonlar Malezya ya da karadan asker çekmek teşebbüsünde bulunmuşlardır. Çarpışmalar devam ediyor. Siyam dahiliye nazırı icabederse hükümet merkezinin Bankoktan başka bir yere nakli için tedbirler alındığını bildirmiştir.

Singapurdan bildirildiğine göre Japonlar gece saat bir de Malezya—Siyam hududunun şimal köşesinde karaya ilk asker çıkarma teşebbüsünde bulunmuşlardır. Bu akın püskürtülmüştür. 20 kilometre şimalde Sabak'a ikinci bir asker çıkarma teşebbüsü yapılmıştır. Düşman Siyam sınırı civarında mühim bir tayyare meydana doğru ilerlemeye muvaffak olmuştur.

Hollanda hindistanı

Japonyaya harp ilân etti

Newyork 8 (a. a.) — Hollanda hindistanı ve Kotarika Japonyaya harp ilân etmiştir.

Sevgiliye

*Ne zaman görsem seni düşünürüm derinden
Duyarım bir alayın acı hatırasını
İnanmam artık görsem o yeşil gözlerinden
Sırdaşlık eden sonsuz arkadaşlık yasını.*

✱

*Ruhum gözyaşlarına dökerken ince, ince
Sevgimi bir piç gibi kalplerinizden atın
Varlığım ufkunuzdan ölmeden çekilince
İsmimi de arkamdan durdurmadan fırlatın.*

✱

*Çok kısa bir zaman içildim dizlerine
Çünkü kalbim de sana bağlanmış ve inanmış
İşte bu gün bakınca sürünen izlerine
Demek mecnun olduğum o sevgi de yalanmış.*

S. PEHLİVANOĞLU

Küçük Hikâye:

Acı bir hatıra

Yazan: Sabri ERLÂÇIN

— 1 —

Lâpa, lâpa yağan karlar durmadan ufak fiskeleler halinde vüzüme, gözlerime çarpıyordu. Tabiat sanki bembeyaz bir nur içinde kalmış, güneşin ziyası ile mini mini kartaneleri birer yıldız gibi parlıyordu.

Rüzgâr gittikçe şiddetini artırmış ve tipi fazlalaşmaya başlamıştı.

Her zamanki gibi yine bir kayak gezintisine çıkmıştık. Arkadaşların ısrarlarını dinlemiyerek kendilerinden oldukça uzaklaşmış ve onları gözden kaybetmiştim. Hava gittikçe bozuyor ve fırtına alâmetleri beliriyordu. Sığınacağı oldukça mesafe vardı. Bu vaziyet karşısında kendimi koruyacak kuytu bir köşe bulmak için gözlerimi etrafta gezdirirken iki yüz metre ilerlerde ufak bir kulübe gördüm. Hızla oraya doğru kaymaya başladım.

Yarı yarıya gömülmüş, her tarafı sım sıkı kulübenin pencere aralıklarından hafif bir ziyası sızıyordu. Hızlı hızlı kapıyı vurdum.

Bir müddet sonra içerden kalın bir ses

— Kimdir o, diye cevap verdi.

— Kapıyı çabuk aç bir yolda.

Ağır adımlar kapıya yaklaştı ve madeni gıcırtilar çıkaran kapı aralandı. Aralık kapıdan hemen içeriye kendimi zor attım.

Oakta yanan ateşin ziyası ile yarı aydınlanan bu küçük odaya bir göz gezdirdim. Yarı çıplak bir vaziyette; kenarda bir kaç şilte, iki sandalye ve bir masa, öteye beriye

yerleştirilmiş ufak tefek eşya...

— Uğur nereden arıyordun?

— Gezintiye çıkmıştım. Tipiye yakalandım. Kulübeyi uzaktan görerek kendimi baraya attım.

Sözümü biridikten sonra karşımda bana sursoran adama bakıyordum. Kırkbeş, elli yaşlarında var galiba. Saçları kâmil len ağarmış, omuzları çökmüş ve yüzünde derin bir hüznün izleri vardı. Böyle olmasına rağmen gençliğinde yakışıklı olduğuna ilk nazarda görebiliyordum.

Ev sahibi ocaga bir kaç odun daha attıktan sonra karşıma oturdu.

— Siz daima buradami oturursunuz?

— Hemen hemen kışları hep buradayım.

Karda kışta zavallının buralarda yapayalnız oturması oldukça garibime gitmişti. Odanın içine daha merakla bakmaya başladım. Acaba bunun sebebi ne idi?

— Devam edecek —

ilân

Demiryolu birinci

muhafız taburu

komutanlığından

Demir yolu birinci muhafız taburunun 1-12-941 tarihinden itibaren 3 aylık tahminen 10200 kilo sığır eti ihtiyacı açık eksiltmeye konmuştur. İhalesi 15 12-941 de yapılacaktır. Şeraitini anlamak isteyenlerin her gün eksiltmeye iştirak edeceklerin 15 - 12 - 941 saat 15 de Aydın askerlik şubesi binası yanındaki tabur karargâhında satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur.

No. 14 [4-6-9-12]

Halk Basımevi Aydın